

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Pako Lizarraga Peña

*Hondarribia,
Gipuzkoa
(1935)*

Aurkibidea

Biografia

Jaitzubiako Lobeaga baserrian jaioa. Aita bertakoa zuen eta ama, berriz, Anakakoa (Irun). Bi aldiz ezkondu ziren gurasoak; aurretik bina seme-alaba zituzten, eta denera 14 senide izan ziren Pako eta. Txakolan ibili zen eskolan eta 11 urterekin morroi hasi zen. Igeltsero, trenbidearekin lotutako lanetan eta aduanan ibili izan da. Etxera ezkondu zen, eta bi seme-alaba izan zituzten.

Zintak

HON-016

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2011-06-09
- **Iraupena:** 61 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

HON-017

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2011-06-09
- **Iraupena:** 76 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Ur hotza eta beroa lortzeko moduak

- **Erref:** HON-016/004
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:18:51. **Bukatu:** 00:20:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

<p>Lehen urik ez zuten etxean eta errekatik ekartzen zuten ura. Ur beroa, berriz, labearen bazterreko depositu batean berotzen zuten.</p>

Transkripzioa

-Ta zuek, orduan, hemen, baserri batzutan urik ez zeon garai batian, baiña zuek hemen ur faltarik ez zenuten eukiko?

-Errekatik. Bueno, orduan errekek garbiyak zien. Oain ez. Oain dana zea,

hor'e zalditokiyak-ta eendu die ta dena mangerakin ta goian'e zakurtokiya dago ta [dena mangerakin [...]] dena errekarra, oain dena kontaminatua do, biño gu gaztiak giñen denboran? Adelantuak bazien orduan! Hemen karrua eoten zan, ta mutil kozkorrak eskolatik etorri ta hiru milla litroko uran depositua, uralitakin, zea bat, katxarro bat, karro [baten] gañea igo bihar izaten genun ura botzeko. Hortikan hartu bi baldekin eta ura bete. Eskolatik etortzekuan hala izaten izaten zen. Ta orduan, katxarruk garbiotzeko-ta sukaldian ura eukitzen genun. Platerak garbitzeko ez, baiño... Ur berua, berriz, zuk ez duzu ezautua izango, labiak bazterrin zuten deposito bat ta han ura berotzen zen ta kanilla zakan, zean, ura hartzeko. Ta ura berua, handik. Ta egunero sua piztu, hala iten genun, egunero sua piztutzen zen. Ta handikan, ur berua.

2. Gerra ostean janaria lortzeko ezkutuan ibili behar

- **Erref:** HON-016/006
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:21:12. **Bukatu:** 00:23:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

<p>Arrebak taberna izan zuen, baina garai batzuetan irinarekin arazoak izaten zituzten. Orduan errotara joateko nola moldatzen ziren azaltzen du. Lehen txekorra hiltzea ez zen libre, eta ezkutuan egin behar izaten zuten.</p>

Transkripzioa

-Taberna, ta jaten ematen zuten?

-Bai, bai. Bai. Ta geo gaiñea [ogiya ez] talukin'e gaizki ibiltzen omen zien, garai haitan iriña jartzea hola, hemen bazien auzuan errotak, biño prezintuak jartzen zittuzten. Ez zuten libre. Ta hemendikan Irunea, Ibarla juaten giñen ta gaiñea zeozer pariente genun, Ibarlan. Ta aurreneko biajia, astuakin, artuakin ni ta hemengo, hemen bizi zen beste neska bat, ni biño bi-hiru urte zaharragua, harekin juan nitzan aurreneko aldiyan, errota harte. Ta han, [...] o zeozer familikuak nola giñen, [hala zen], seittuan iriña in, han zai eon ordu bete edo ta preparatzen, ta geo ya etxeakuan kargatuta etortzen nintzen. Bestela utzi, etorri, ta berriz juan behar izaten gendun. Bentaja hori bagenun. Zea attan aldetik lehengusua edo attan lehengusua edo zen, han errota zuna.

-Ibarlakua?

-Ibarlakua, bai.

-Hori ze izaten zan izkutuan in biharreko lan bat, errotara jutia?

-Ez, ez. Hoi libre. Haik libre zuten. Biño, hemen, hura bat, ta hemen ingurun aleik ez. Ta geo zean, Beran. Beran, zea, Naparro aldea zubiya sartzen dena eskubita hartu ta [...alletu naiz], perretxikotan ta juan naiz ni hara. Han, ta gu ez, gu biño zaharraguak, horko baserrikuak-ta, zeakin, astuakin hara errota, eta zea, aguazillak o paperak eskatu. Ta paperik ez. Eta hemen, Pasionista onduan, Irunen, eta mekauden, azkenian, iya nearrez jarri omen zuten gizona, zea, pues bueltatzeko, "con intereses"-ta. Eta azkenian negar batzuk in omen zittun ta, bueno-bueno, pasatzeko ta pasatzeko. Utzi omen zioten. Hola, lapurretan bezala. Ta txekorra hiltzia ez zen libre. Itxiatan-ta ez zen libre. Ta hor Erdiko Errota-edo bazen baserri bat, ta karnizero baten bazun han tratu pixkan bat, txekorra hartu ta han hil, ixilka, ta dena kontrabanduan bezala.

3. Jeneroa entregatzeko komeriak

- **Erref:** HON-016/007
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:23:20. **Bukatu:** 00:26:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

<p>Lehen janaria gorde egiten zuten udaletxean entregatu behar ez izateko. Beste batzuek, ordea, jeneroa erosi egin behar izan zuten eskatutakoa entregatu ahal izateko.</p>

4. Hondarribiko gabarren erabilera

- **Erref:** HON-016/010
- **Iraupena:** 0:03:33. **Hasi:** 00:28:18. **Bukatu:** 00:31:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak

Laburpena:

Garai batean, Hondarribian gabarraren bidez husten zuten hondarra

baserrietan, behien azpiak egiteko. Pako bera aritu zen lan horretan. Gabarra nolakoa zen azaltzen du. Hondarribiko hondartzan biltzen zuten hondarra.

5. Hondarribiko gabarrak

- **Erref:** HON-016/011
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:31:51. **Bukatu:** 00:32:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak

Laburpena:

<p>Lehen asko erabiltzen zen gabarra Hondarribi inguruan. Zenbat gabarra zeuden aipatzen du.</p>

Transkripzioa

-Ta sasoi batian gabarra asko ibiltzen zien hemen?
-Bai. Asko, asko. Hemen inguruan ez genun, biño hemendik hara asko ziren, bueno, gue barriyuan hori, mutil zahar hori bakarra. [Ta gero] hortik hara bazien... lau edo bost bai! Beste barriyuan, zean, ta bat gaiñea, arraunlaia ona gaiñea ona izandu zen, Miel, uaindik bizi da. Larogeita zortzi-hamar urte izango dittu /izangoittu/ ya. Ta gizon hoy, fuertia. Hiru gabarra jarri, filan, ta aurrian lantxa bat izaten dute /izateute/, zea itteko, urak ez eamateko, lurrin sartu ta gelditzen da ta atzea ittian indarra itten du. Ta hiru zea, borta o zea hoiek bota gaiñea, segiduan, ta hiru gabarrak marea batin berak bakarrik kargatu ta Hondarribiko alamedan ustutzen zittun. Arraunlariya're ona izandu zen, Hondarrabiyan, ta geo Donostira eaman zuten. Donostiarrak ikusi zuten zer zen, ta Donostian ibili zen, Miel. [...], baserriya.

6. Soldadutzako anekdota

- **Erref:** HON-016/017
- **Iraupena:** 0:04:43. **Hasi:** 00:44:50. **Bukatu:** 00:49:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

<p>Soldadutzan zegoela, guardia egitea tokatu zitzaion batean gertatutakoa kontatzen du.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-03-24

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com